

Motion till riksdagen

1987/88:A52

av Alf Wennerfors m. fl. (m)

med anledning av prop. 1987/88:150 med förslag till slutlig reglering av statsbudgeten för budgetåret 1988/89, m. m. (kompletteringsproposition)

1. Arbetsmarknadsutbildning

Regeringen tar i kompletteringspropositionen upp en del frågor inom arbetsmarknadsdepartementets ansvarsområde. Ett av förslagen innebär att antalet platser med utbildningsbidrag i det reguljära utbildningsväsendet skall ökas med 5 000. Kostnaden för detta beräknas till 219,4 milj. kr.

Vi har i andra motioner, bl. a. motion 1987/88:N225 (A203) understrukt att arbetsmarknadsutbildning är viktig både för de enskilda individerna och genom att arbetsmarknaden tillförs kompetens. Huvuddelen av arbetsmarknadsutbildningen sker genom av länsarbetsnämnderna upphandlad utbildning. Därtill finns arbetsmarknadsutbildning i företag och inom det reguljära utbildningsväsendet.

Vi har tidigare framhållit att utbildningsbidrag till elever som genomgår kurser inom det reguljära utbildningsväsendet medför att två personer i samma utbildning får helt olika offentliga stöd till sina studier. Många finansierar sina studier med studielån, medan andra kan få utbildningsbidrag. Det är en olycklig situation. Det kan i värsta fall leda till att ungdomar slutar skolan med förväntningar om att senare kunna genomgå en utbildning "med betalning".

Sedan några år fungerar den nya organisationsformen för arbetsmarknadsutbildning som möjliggör för länsarbetsnämnderna att upphandla utbildning även från andra utbildningsgivare än AMU. Det innebär att länsarbetsnämnderna kan betala vissa kurser inom det reguljära utbildningsväsendet. Detta bör med fördel kunna ske i fråga om de arbetsmarknadsinriktade kurser som regeringen nämner i propositionen.

Vi anser att det finns anledning att utvärdera systemet med utbildningsbidrag inom det reguljära utbildningsväsendet. Riksdagen bör därför hos regeringen begära en utredning om arbetsmarknadsutbildning inom det reguljära utbildningsväsendet. Intill det att en sådan prövning genomförts bör inte antalet platser utökas. Regeringens förslag bör därför i denna del avvisas.

Skulle det under utredningstiden uppstå ett akut behov av en utökning av antalet utbildningsplatser, kan regeringen, om den finner det nödvändigt, öka antalet platser i den upphandlade arbetsmarknadsutbildningen genom att utnyttja finansfullmakten.

2. Flyktingar och invandrare

Mot. 1987/88

A52

Regeringen föreslår att 16 milj. kr. anvisas för utbildning i företag för arbetsgivare som tillhandahåller utbildning till nyanställda flyktingar och invandrare.

Trots att arbetsmarknadsläget nu är förhållandevis gott i stora delar av landet, råder det hög arbetslöshet bland vissa grupper, däribland flyktingar och invandrare. Detta är synnerligen oroande. Det är viktigt att de flyktingar och invandrare som tas emot ges möjligheter att snabbt anpassa sig till en normal tillvaro i Sverige. Långvarig arbetslöshet är moraliskt och psykologiskt nedbrytande.

Vi har tidigare framhållit att de flyktingar som väntar på att invandrarverket skall ta ställning till asylansökningar bör ha rätt att arbeta. Att en person arbetar skall inte påverka bedömningen av asylansökningarna, men det skulle underlätta en snabbare anpassning till levnadsförhållandena i Sverige i de fall asyl beviljas. Framför allt måste varje arbete vara att föredra framför sysslolöshet under en kanske långvarig och oviss väntan. Det är även väsentligt för allmänhetens inställning till flyktingar att dessa i så stor utsträckning som möjligt kan delta på den svenska arbetsmarknaden. Det är dock viktigt att understryka att reglerna för asyl inte bör påverkas av den nu förväntade arbetskraftsbristen.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen avslår regeringens förslag att till Kontant arbetsmarknadsstöd och utbildningsbidrag för budgetåret 1988/89 utöver i prop. 1987/88:114 upptagna medel anvisa ett förslagsanslag av 219 400 000 kr.,
2. att riksdagen hos regeringen begär en utredning av användning av utbildningsbidrag vid arbetsmarknadsutbildning inom det reguljära utbildningsväsendet i enlighet med vad som i motionen anförts.

Stockholm den 10 maj 1988

Alf Wennerfors (m)

Sonja Rembo (m)

Ingrid Hemmingsson (m)

Hans Dau (m)

Gullan Lindblad (m)

Anders G Högmark (m)

Erik Holmkvist (m)

Sten Svensson (m)

Sten Söderpalm-Berndes (m)